

Adrodd i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	20 Ebrill 2026	
Swyddog Arweiniol	Anthony Jones, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Mike Plant, Pennaeth Cynllunio, Perfformiad a Thrawsnewid	
Pwnc	Y diweddaraaf am yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraaf i Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) ar waith yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys (ECR) mewn ymateb i'r argymhelliad o gyfarfod 20 Ionawr 2025 i swyddogion barhau i ddyfeisio a phrofi atebion amgen gyda chyrrff cynrychioliadol, o fewn y gyllideb y cytunwyd arni, i fynd i'r afael â darpariaeth frys mewn lleoliadau gwledig.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Ers ei sefydlu yn 2025, mae grŵp yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys wedi gweithio gyda'i gilydd i gynhyrchu a chytuno ar Gydgytundeb (CA) sy'n dangos hunan-wydnwch o fewn y system ddyletswydd bresennol ar draws yr 8 gorsaf Amser Cyflawn (WDS)/Criw Dydd. Mae'r CA wedi caniatáu i swyddi eraill o fewn y sefydliad gael eu hymgorffori mewn cynllun peilot i roi model mwy effeithiol ac effeithlon o ddarpariaeth frys ar draws Gogledd Cymru gyfan. Mae'r Peilot llawn bellach yn ei bedwerydd mis o weithredu.
- 3 Er mai dim ond gwerth chwarter blwyddyn o ddata llawn oedd ar gael cyn yr adroddiad hwn, mae arwyddion cychwynnol yn awgrymu bod gwelliant cyffredinol wedi bod yn nifer y peiriannau sydd ar gael yn ddyddiol ers dechrau'r cynllun peilot, a gostyngiad yn nifer yr oriau sy'n cael eu talu am oramser am bresenoldeb mewn gorsafoedd i sicrhau argaeledd.
- 4 Mae cynnydd sylweddol hefyd wedi bod yng nghanran yr oriau bob wythnos y cynhelir gorchudd tân gwledig yn Nolgellau a Phorthmadog.

ARGYMHELLION

5 Argymhellir bod yr Aelodau'n:

- i) Nodi bod swyddogion wedi parhau i weithio gyda chyrrff cynrychioliadol mewn partneriaeth gymdeithasol i ddatblygu ffordd ymlaen gyda'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys;**
- ii) Nodi bod cynnydd wedi'i wneud wrth lansio cynllun peilot llawn y CA ar 1 Ionawr 2026; a**
- iii) Gwerthfawrogi ymdrechion parhaus yr holl barfion i fonitro ac adolygu'r peilot yn rheolaidd i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn addas i'r pwrpas**

CEFNDIR

- 6 Yng nghyfarfod yr Awdurdod ar 20 Ionawr 2025, cyflwynwyd adroddiad cynnydd i'r Aelodau, yn amlinellu'r datblygiadau ers eu penderfyniad yng nghyfarfod Rhagfyr 2023. Fe wnaethant gytuno y byddai swyddogion yn parhau i weithio gyda chyrrff cynrychioliadol i ddatblygu datrysiadau o fewn y gyllideb y cytunwyd arni, i fynd i'r afael â'r ddarpariaeth frys mewn lleoliadau gwledig.
- 7 Dechreuodd Gweithgor sy'n cynnwys swyddogion Undeb y Brigadau Tân (FBU) a swyddogion o'r Tîm Trawsnewid gyfarfod o 21 Ionawr 2025 ar gam nesaf prosiect yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys. Fe wnaethant gyfarfod â'r nod o adfywio cynnig gan y Grŵp Gorchwyl a Gorffen y gallai'r 178 swydd yn y 22 gwylfa ar draws yr 18 gorsaf System Dyletswydd Amser Cyflawn/Criw Dydd presennol fod yn hunangynhaliol a dibynnu llai ar yr 18 swydd arall yn y nifer presennol o swyddi i lenwi absenoldebau. Byddai hyn yn ei dro yn caniatáu i'r swyddi hyn gael eu defnyddio'n wahanol i gefnogi cynlluniau peilot i leoli diffoddwyr tân amser cyflawn yn y lleoliadau gwledig a nodwyd yn ymgynghoriad yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys. Arweiniodd y cyfarfodydd hyn at ddrafftio CA fel sail i dreialu cynlluniau peilot o 1 Medi 2025 i ddechrau, tan fis Chwefror 2027.
- 8 Cytunodd y CA hefyd i dreialu cysoni amseroedd cychwyn shifftiau ar draws pob un o'r wyth gorsaf ac ymestyn y shifft ddydd yng Nglannau Dyfrdwy, y Rhyl a Wreccsam i 10 awr i gynyddu gwydnwch gan ganiatáu i bersonél o bob gorsaf gynnig darpariaeth frys ar unrhyw orsaf amser cyflawn arall os oes angen yn ystod y shifft dydd.
- 9 Rhoddir diweddariadau ym mhob cyfarfod y Cyd-bwyllgor Ymgynghori a Negodi (JCNC) er mwyn i'r cyrrff cynrychioliadol eraill gael gwybod.

GWYBODAETH

- 10 Mae'r Grŵp Gweithredu Cytundeb Cydweithredol (CAIG) bellach wedi cytuno ar gyfres bolisi sy'n manylu ar egwyddorion ac arferion gwaith y cytundeb cydweithredol mewn perthynas â gweithdrefnau gwydnwch, ac sy'n cynnwys cyfres bolisi newydd ar gyfer y rhestr ddyletswyddau amser cyflawn. Aeth y dogfennau hyn trwy'r drefn ymgynghori ffurfiol ym mis Hydref 2025 ac maent wedi'u cymeradwyo.
- 11 Rydym wedi mynd ati i symud ein byrddau dyrchafu ar gyfer rheolwyr goruchwyllo i ganiatáu i bersonél ymgymryd â swyddi newydd ar ddechrau'r flwyddyn gwyliau blynyddol newydd. Bydd y newidiadau hyn yn cael eu hehangu i bob lefel reoli yn ystod 2026 er mwyn cefnogi'r cydgytundeb yn llawn.
- 12 Mae rhaglen fudo wedi'i chyflwyno i swyddogion ar alwad i fynd i swyddi llawn amser i gefnogi criwio'r gorsafoedd cnewyllog yn Nolgellau a Phorthmadog, gan roi cyfleoedd cyflogaeth i'n personél sy'n byw yn yr ardaloedd gwledig hynny.
- 13 Mae rhaglen i griwio fframwaith personél System Dyletswydd Amser Cyflawn Gwledig yn llawn hefyd wedi'i chwblhau i sicrhau y gallant gynorthwyo gorsafoedd presennol a chnewyllog mewn ardaloedd gwledig ymhellach i wella gwydnwch a'r ddarpariaeth tân.
- 14 Dechreuodd y cynllun peilot ar gyfer darparu dwy orsaf cnewyllyn ym Mhorthmadog a Dolgellau i wella darpariaeth tân gwledig ar 2 Medi 2025. Mae sawl ymweliad gan y Pennaeth Ymateb a swyddogion allweddol eraill ochr yn ochr â'r fîm cyfleusterau wedi'u cynnal i sicrhau bod lles staff wedi cael ei flaenoriaethu drwy gydol y newidiadau. Mae'r fîm cyfleusterau wedi drafftio cyfres o gynlluniau ar gyfer gwelliannau i'r ddwy orsaf i gefnogi'r model criwio cnewyllyn newydd yn well.
- 15 Mae'r CA hefyd yn dangos meysydd eraill lle mae newid wedi digwydd megis cynnal mwy o hyfforddiant ar ddiwrnodau dyletswydd i leihau faint o amser i ffwrdd sy'n cronni a chyfeiriadau at y Polisi wedi'i ddiweddarau ar gyfer Rhestr Ddyletswyddau'r System Amser Cyflawn sy'n anelu at roi mwy o gadernid i'r trefniadau gwyliau a llenwi lleoedd gwag ar shifftiau.
- 16 Mae storfa ganolog o wybodaeth a dogfennau canllawiau, gan gynnwys Cwestiynau Cyffredin (FAQs), wedi'i gosod ar y fewnwyd fewnol, Hwb Tân, er budd yr holl bersonél a bydd yn cael ei ddiweddarau ar ôl pob cyfarfod monitro ac adolygu peilot.

- 17 Mae agenda safonol i adolygu'r peilot yn unol ag egwyddorion partneriaeth gymdeithasol wedi'i chytuno gyda Undeb y Brigadau Tân i sicrhau bod yr holl ddata perthnasol yn cael ei gasglu ac i ganfod a yw'r peilot yn perfformio'n llwyddiannus, neu a oes angen cyflwyno diwygiadau pellach ar y cyd. Er ei bod yn dal yn gynnwys i'r peilot llawn, mae'r data cychwynol a gasglwyd wedi dangos cynnydd bach mewn argaeledd cyffredinol ac argaeledd sylweddol yn yr ardaloedd gwledig a nodwyd.
- 18 Disgwylir i adolygiad ffurfiol cyntaf y CA rhwng y Prif Swyddog Tân ac Undeb y Brigadau Tân gael ei gynnal ar 21 Ebrill 2026.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Rhaid i ganlyniadau'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys fodloni rhwymedigaethau'r Awdurdod o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
Cyllideb	Rhaid i unrhyw ddatrysiaid fod o fewn y gyllideb a gymeradwywyd.
Cyfreithiol	Dim
Staffio	Mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) yn parhau i weithio gyda staff a'u cyrff cynrychioladol. Rhoddir diweddariadau rheolaidd yn y JCNC a thrwy'r Crynodeb Wythnosol yn ogystal â thrwy ymweliadau â gorsafoedd gan Swyddogion.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/ Y Gymraeg	Mae Swyddog Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant y Gwasanaeth wedi ymgysylltu â grwpiau Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant drwy gydol yr ymgynghoriad. Mae'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys o fewn y Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol gydag adborth yn cael ei gasglu ynghylch hyn hefyd.
Risgiau	Mae'r Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys a gwaith y Grŵp Gorchwyl a Gorffen yn ceisio lleihau'r risgiau o beidio â gallu ymateb i argyfyngau yn effeithiol ac yn effeithlon yng nghymunedau Gogledd Cymru.